

การพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ :
กรณีศึกษาผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

รุ่งโรจน์ ตันประดิษฐ์
วิไลลักษณ์ วงค์ชัย
เกรียงไกร กันทะนะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
มิถุนายน ๒๕๖๙

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการทำวิจัยจากกองทุนสนับสนุนงานวิจัยเพื่อการพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ: กรณีศึกษาผู้นำ
นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ชื่อผู้วิจัย : นายรุ่งโรจน์ ต้นประดิษฐ์, วิไลลักษณ์ วงค์ชัย, เกรียงไกร กันทะนะ

สาขาวิชา : -

ปีการศึกษา : 2568

จากการศึกษางานวิจัยเรื่อง การพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ: กรณีศึกษาผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย คณะผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ เพื่อพัฒนาการเป็นพิธีกรมืออาชีพแก่ผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย และเพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ

ผลการศึกษารูปได้ว่า 1. คู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ มีประสิทธิภาพโดยรวม เท่ากับ $84.90/91.80$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ $80/80$ ที่กำหนดไว้ 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเป็นพิธีกรโดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติของผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 61.88 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X}$) เท่ากับ 73.46 มีคะแนนพัฒนาการเฉลี่ยเท่ากับ 11.58 แสดงว่าผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเป็นพิธีกรหลังพัฒนาสูงกว่าก่อนพัฒนา 3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายที่มีต่อการพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.75 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.43 โดยผู้นำนักศึกษามีความพึงพอใจมากที่สุด คือมีตัวอย่างบทพูดที่ชัดเจน สามารถนำเทคนิคในคู่มือไปปรับใช้ทำงานจริงได้ทันทีที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.84 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.37

คำสำคัญ: พิธีกรมืออาชีพ, การพัฒนาคู่มือ, รูปแบบการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติ, ผู้นำนักศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

Abstract

Thesis Title : Development of Handbook for being a professional MC using Practical Training Method: a case study of Student Leaders at Chiang Rai Rajabhat University

Author : Mr. Rungroj Tonpradit, Wilailak Wongchai, Kriangkrai Kantana

Major Field : -

Academic Year : 2025

This research aimed to develop a professional Master of Ceremonies (MC) handbook, to enhance the professional MC skills of student leaders at Chiang Rai Rajabhat University, and to evaluate their satisfaction with the developed handbook. The findings of the study are as follows 1)The professional MC handbook demonstrated an overall efficiency of 84.90/91.80, which exceeded the specified 80/80 criterion. 2) The student leaders' achievement through the practical training model, the post-development mean score ($\bar{X}$) = 73.46 was significantly higher than the pre-development mean score ($\bar{X}$) = 61.88 with an average improvement of 11.58. 3) The overall satisfaction of the student leaders toward the development of the professional MC handbook was at the highest level ($\bar{X}$) = 4.75, S.D. = 0.43. The most satisfying aspects were the inclusion of clear script examples and the practicality of the techniques, which could be immediately applied to real-world scenarios ($\bar{X}$) = 4.84, S.D. = 0.37.

Keywords: Professional Master of Ceremonies, Handbook Development, Practical Training Model, Student Leaders, Chiang Rai Rajabhat University

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ ได้รับทุนสนับสนุนการทำวิจัยจากกองทุนสนับสนุนงานวิจัยเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ประจำปีงบประมาณ 2568 คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ที่ให้โอกาส คณะผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยฉบับนี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.วรวรรณ ศรียาภัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ คล้ายสุวรรณ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง อินทร์ไชย ที่ได้กรุณาเป็นเชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

สุดท้ายนี้ คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุนทุกท่านที่ช่วยติดต่อประสานงานโครงการวิจัยตั้งแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์ และให้ข้อคิดเห็นต่างๆ ด้วยความเป็นกัลยาณมิตร งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี และขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัยฉบับนี้ ทุกๆ ท่าน ซึ่งไม่สามารถเอ่ยนามได้ทุกคน ที่กรุณาให้ข้อมูล ให้คำปรึกษา และคำแนะนำที่มีประโยชน์ต่อ งานวิจัยของคณะผู้วิจัยด้วยไมตรีจิตยิ่ง

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
Abstract	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช

บทที่

1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย	4

2 แนวคิดทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีและแนวคิด	6
งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง	13

3 วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	15
เครื่องมือที่ใช้วิจัย	15
การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือ	15
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	17
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	18

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ประสิทธิภาพของคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ	19
ผลการวิเคราะห์การพัฒนาการเป็นพิธีกรมืออาชีพแก่ผู้นำนักศึกษา	
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	24
ความพึงพอใจของผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายที่มีต่อ	
การพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ	24
5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	30
อภิปรายผล	31
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	33
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	34
รายการอ้างอิง	35
ภาคผนวก	37
ประวัตินักวิจัย	42

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	สรุปผลการหาประสิทธิภาพกระบวนการ (E1/E2) ของคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ การทดลองกลุ่มทดลอง 1:1 ผู้แนะนำนักศึกษาจำนวน 5 คน 20
2	สรุปผลการหาประสิทธิภาพกระบวนการ (E1/E2) ของคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ การทดลองกลุ่มทดลองกลุ่มใหญ่ ผู้แนะนำนักศึกษาจำนวน 15 คน 21
3	สรุปผลการหาประสิทธิภาพกระบวนการ(E1/E2) ของคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ การทดลองกลุ่มตัวอย่าง ผู้แนะนำนักศึกษาจำนวน 50 คน 22
4	แสดงการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเป็นพิธีกรก่อนและหลัง พัฒนาทักษะการเป็นพิธีกรโดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ ของผู้แนะนำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย 24
5	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเป็นพิธีกร ก่อนและหลังพัฒนาทักษะการเป็นพิธีกรโดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ ของผู้แนะนำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย 27
6	ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้แนะนำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ที่มีต่อการพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ 27

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	1

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพูดเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลให้มีความเข้าใจที่ตรงกัน หากผู้พูดรู้ทฤษฎี หลักเกณฑ์วิธีการพูด และได้ฝึกฝนบ่อย ๆ ก็จะสามารถทำให้ผู้พูดพัฒนาทักษะการพูดได้อย่างมีศิลปะ โดยเฉพาะการพูดในที่ชุมชน ที่ต้องใช้ทักษะทางภาษาเป็นอย่างมาก อาทิ ผู้ประกาศ ผู้ดำเนินรายการ หรือ พิธีกร เป็นต้น

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556, หน้า 835) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า “พิธีกร” หมายถึง ผู้ดำเนินการในพิธี เช่น พิธีกรในงานมงคลสมรส, ผู้ดำเนินรายการ เช่น พิธีกรในการสัมมนา ในภาษาอังกฤษใช้คำว่า Master of Ceremony หรือ MC หมายถึง ผู้ดำเนินรายการในพิธีต่าง ๆ โดยพิธีกรจะทำหน้าที่เป็นเจ้าของเวที และทำหน้าที่กำกับรายการ หรืออำนวยความสะดวก กิจกรรม รายการ หรือพิธีการต่าง ๆ ให้ดำเนินการให้เสร็จเรียบร้อยตามวัตถุประสงค์และกำหนดการที่วางไว้ พิธีกรจึงเป็นผู้มีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญ ในการดำเนินรายการหรือกิจกรรม ดังที่วรรณศรียาภย์ (2560, หน้า 102) กล่าวว่า ในหน่วยงานต่าง ๆ จะมีการจัดงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ เสมอ ซึ่งในงานดังกล่าวต้องมีบุคคลที่เป็นตัวขับเคลื่อนให้กิจกรรมดำเนินไปได้ตามขั้นตอน คือ “พิธีกร”

การเป็นพิธีกรที่ดีต้องมีหลักการ มีความเข้าใจในหน้าที่ รู้จักการใช้ภาษา ถ้อยคำ และสำนวนที่ดี มีประสบการณ์ มีไหวพริบปฏิภาณหลาย ๆ อย่างประกอบกัน ดังที่สมชาติ กิจยรรยง (2561, หน้า 75) ก็ได้กล่าวไว้ว่า “การเป็นพิธีกรไม่ใช่ใครที่ถือไมโครโฟน แล้วมีไฟส่องใบหน้า ใ้ว่าใครจะสามารถเป็นพิธีกรได้หมดทุกคน” ดังนั้น พิธีกรที่ดีจึงจำเป็นต้องมีทักษะที่จำเป็นต่อกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้เกิดประสิทธิผลที่ดี นั่นคือ การฝึกปฏิบัติ โดยเฉพาะในรั้วมหาวิทยาลัย ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของนักศึกษา และจำเป็นต้องมีทักษะการเป็นพิธีกรที่ดีก็คือ ผู้นำนักศึกษา

“ผู้นำนักศึกษา” ถือว่าเป็นกลุ่มนักศึกษาที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ต่อการขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ ของนักศึกษาทั้งในระดับคณะและมหาวิทยาลัย ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ ในการทำกิจกรรมหลายๆ กิจกรรม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการมีพิธีกรที่มีทักษะทางการใช้ภาษาและการสื่อสารกับคนหมู่มาก รวมถึงการเป็นผู้ที่บุคลิกภาพที่ดี น่าเชื่อถือ เพื่อให้ดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ที่มีผู้นำนักศึกษาจากหลากหลายศาสตร์มากถึง 14 คณะ แต่ละคณะมีคุณลักษณะและความเชี่ยวชาญ

แตกต่างกันไปตามศาสตร์ในคณะของตนเอง รวมถึงทักษะการสื่อสารในที่ชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทักษะการเป็นพิธีกรที่ดี

การเป็นพิธีกรที่ดีจะต้องเป็นผู้ที่มีรูปแบบหรือวิธีการในการฝึกฝนการเป็นพิธีกรที่ดีเช่นกัน ดังที่วรัช ลิขิตนกุล (2543 : 226) ได้กล่าวไว้ว่า นักเรียนที่มีข้อบกพร่องด้านการพูดเกิดจากการขาดความรู้พื้นฐานในการพูด ไม่มีความมั่นใจในตนเอง ไม่มีการเตรียมตัว ไม่มีกระบวนการในการฝึกซ้อม วางบุคลิกภาพที่ไม่ดีขณะพูด ไม่มีความรู้เรื่องการทักทายที่ประชุม การเริ่มต้นที่ไม่ดึงดูดใจผู้ฟัง น้ำเสียงไม่มีระดับ ไม่มีความรู้เรื่องเวลาที่ใช้ในการพูด และขาดการสรุปที่เหมาะสม ดังนั้นนักเรียนจะสามารถฝึกทักษะทางการพูดได้ดีเพียงใดนั้น รูปแบบหรือวิธีการในการฝึกก็มีความสำคัญมากเช่นกัน

การเรียนรู้โดยการฝึกปฏิบัติตามองค์ประกอบของทักษะ เป็นรูปแบบหรือวิธีการหนึ่ง ในการฝึกทักษะการเป็นพิธีกรที่ดี สามารถเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างสมบูรณ์ โดยเป็นการเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ เพื่อให้เกิดประสบการณ์ที่สามารถแสดงออกโดยอัตโนมัติ จนมีทักษะและเกิดความเชี่ยวชาญเป็นอัตโนมัติ การเรียนรู้โดยทักษะปฏิบัติตามองค์ประกอบของทักษะ ทิศนา ขัมมณี (2557, หน้า 244-247) จำแนกออกเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ และขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์

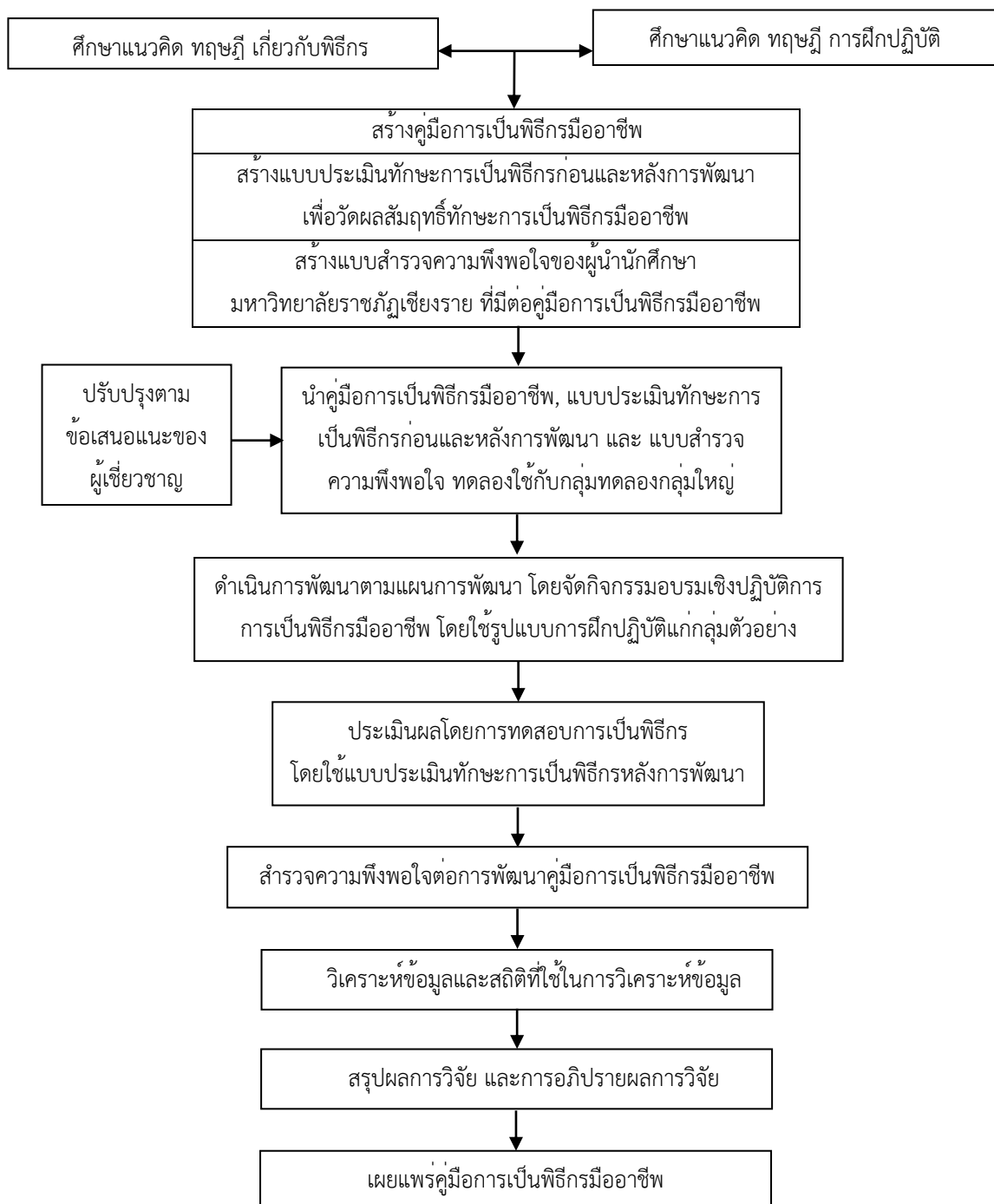
จากการศึกษา ค้นคว้า และประสบการณ์ทางการพูด ผู้วิจัยเห็นว่า งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการเป็นพิธีกรของผู้นำนักศึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่ต้องอาศัยศิลปะการพูดเป็นอย่างมาก เพื่อให้กิจกรรม หรืองานนั้น ๆ ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ยังมีน้อย อีกทั้งพิธีกรที่เป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายยังมีน้อยมาก ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ: กรณีศึกษาผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย และเพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพ ประสิทธิภาพ ทางด้านศิลปะการเป็นพิธีกร ซึ่งเป็นทักษะทางการสื่อสารที่สำคัญในการเป็นผู้นำ และการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งยังเป็นพื้นฐานและแนวทางในการพัฒนาสมรรถภาพการเป็นพิธีกรที่ดีแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายในกลุ่มอื่น ๆ รวมถึงผู้ที่มีความสนใจในทักษะการเป็นพิธีกรมืออาชีพ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ
2. เพื่อพัฒนาการเป็นพิธีกรมืออาชีพแก่ผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ: กรณีศึกษาผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย” สามารถกำหนดได้ ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหาของงานวิจัยในครั้งนี้ คือ การพูดเป็นพิธีกร ในด้านลีลา ท่าทาง น้ำเสียง การใช้ภาษา การใช้ภาษากาย สายตา บุคลิกภาพ การปรากฏกาย การใช้ไมโครโฟน

2. ขอบเขตกลุ่มเป้าหมาย

- องค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย 5 คน
 - สภานักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย 3 คน
 - ผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ทั้ง 14 คณะ คณะละ 3 คน
- รวมจำนวน 50 คน

3. ขอบเขตด้านสถานที่ศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ศึกษา

1 มิถุนายน 2568 ถึง 31 พฤษภาคม 2569

นิยามศัพท์เฉพาะ

พิธีกรมืออาชีพ หมายถึง ผู้ดำเนินการในพิธี หรือกิจกรรมต่าง ๆ มีหลักการ มีความเข้าใจในหน้าที่ รู้จักการใช้ภาษา ถ้อยคำ และสำนวนที่ดี มีประสบการณ์ มีไหวพริบปฏิภาณ

รูปแบบการฝึกปฏิบัติ หมายถึง รูปแบบหรือวิธีการหนึ่ง ในการฝึกทักษะการเป็นพิธีกรที่ดี 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ และขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์

ผู้นำนักศึกษา หมายถึง กลุ่มนักศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่องค์การนักศึกษา สภานักศึกษา และสโมสรนักศึกษาทั้ง 14 คณะ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

ด้านวิชาการ

1. พัฒนาคู่มือสำหรับการเป็นพิธีกรมืออาชีพ
2. เสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการเป็นพิธีกรมืออาชีพ แก่ผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

เชียงราย

3. ตีพิมพ์บทความวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ: กรณีศึกษาผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ในวารสารที่อยู่ในฐาน TCI

4. เป็นแหล่งอ้างอิงสำหรับนักวิจัย อาจารย์ และนักการศึกษาในการพัฒนาการเป็นพิธีกร

ด้านสังคมและชุมชน

1. ส่งเสริมให้นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายมีทักษะการเป็นพิธีกร ช่วยเพิ่มโอกาสในการทำงานในอนาคต

2. ส่งเสริมทักษะการสื่อสาร การใช้ภาษา เสริมสร้างบุคลิกภาพที่ดี และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขให้แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ: กรณีศึกษาผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย” คณะผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับพิธีกร
2. แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติ
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับพิธีกร

ราเชน อินทรวีรัตน์ (2554, หน้า 112) ได้ให้นิยามไว้ว่า พิธีกร หมายถึง ผู้ทำหน้าที่ดำเนินรายการในกิจการนั้นๆ ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย พิธีกรจะเป็นผู้ทำให้รายการนั้นน่าสนใจมากขึ้น เพียงใด ต้องทำหน้าที่ประสานประโยชน์ให้เกิดแก่ผู้ฟัง และผู้ร่วมรายการ หรือคือผู้ประสานความเข้าใจอันดีระหว่างผู้แสดงกับผู้ฟัง ผู้ชม

สมชาติ กิจยรรยง (2561, หน้า 76) กล่าวว่า พิธีกร หรือ MC มาจากภาษาอังกฤษคำว่า MASTER OF CEREMONY ในความหมายของพิธีกร หมายถึง ผู้ดำเนินรายการในงานพิธีการต่าง ๆ คือ พิธีกรจะกระทำหน้าที่เป็นเจ้าของเวที และทำหน้าที่กำกับรายการ อีกความหมายหนึ่งของพิธีกร คือ ผู้ดำเนินการในพิธีต่าง ๆ เป็นบุคคลที่ทำหน้าที่ กำกับ นำ อำนวยความสะดวก ให้กิจกรรม รายการ หรือพิธีการต่าง ๆ ดำเนินการไปให้แล้วเสร็จ เรียบร้อยตามวัตถุประสงค์ และกำหนดการที่วางไว้ให้สำเร็จได้อย่างราบรื่น

สมชาติ กิจยรรยง (2561, หน้า 78) กล่าวว่า พิธีกรควรจะมีทักษะเป็นพิเศษ ดังนี้

- 1) พิธีกรควรจะเป็นคนพูดเป็น ทักษะการพูดต้องดี
- 2) พิธีกร ต้องบุคลิกดี ท่าที่สง่า
- 3) พิธีกรต้องสื่อสารแล้วคนฟังเข้าใจ
- 4) พิธีกรต้องไม่พูดมากเกินไป
- 5) มีทักษะในการใช้เครื่องมือในการพูดสื่อสาร โดยเฉพาะ ไมโครโฟน ต้องใช้ให้เก่งๆ และใช้

เป็น

สำหรับบทบาทของคนที่ต้องทำหน้าที่พิธีกร มีผู้แสดงแนวคิดไว้หลายท่าน ดังนี้

ปนัดดา วงศ์ผู้ดี (2550, หน้า 43) กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ของพิธีกรไว้ว่า

- 1) สื่อสารสิ่งที่ต้องนำเสนอแก่ผู้ชม ผู้ฟัง ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

- 2) เลือกขั้นตอนลำดับจังหวะและคำพูดที่เหมาะสมกับเวลาและกาลเทศะ
- 3) จัดงานให้ดำเนินไปอย่างราบรื่นบรรลุวัตถุประสงค์
- 4) เป็นนักจัดการ
- 5) แก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้า

ราเชน อินทรวีรัตน์ (2554, หน้า 114) กล่าวถึงบทบาทของคนที่ต้องทำหน้าที่พิธีกรไว้ว่า เป็นเจ้าของเวที (Stage Owner) เป็นผู้ดำเนินรายการ (Program Monitor) เป็นผู้แก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้า (Situation Controller) และ เป็นผู้ประสานงานบันเทิงและสังคม (Social Linkage)

สุทัศน์ คล้ายสุวรรณ (2556, หน้า 222) ได้กล่าวถึงพิธีกรไว้ว่า ควรมีลักษณะทั่วไป ได้แก่ เป็นผู้นำทางด้านพิธีการโดยเฉพาะ ทำหน้าที่กำกับรายการภาคพิธีการแต่เพียงผู้เดียว เป็นคนพูดคนแรกและคนสุดท้ายของพิธีการ

วรวรรณ ศรียาภัย (2560, หน้า 103) กล่าวถึงพิธีกรทั่วไปของงาน โดยทั่วไปจะปฏิบัติการพูดโดยอาศัยหลักการและศิลป์วิธี ต่อไปนี้

- 1) กล่าวทักทายผู้ฟังตามลำดับความสำคัญของผู้ฟัง อาจเป็นลำดับชั้นตำแหน่งในองค์กร หรือลำดับความอาวุโส เช่น วิทยากร ประธานกรรมการบริษัท ผู้บริหาร ผู้เข้าร่วมสัมมนา และผู้มีเกียรติ

- 2) กล่าวถึงงานในครั้งนั้น เช่น ชื่อหรือประเภท ความเป็นมา วัตถุประสงค์ รูปแบบการดำเนินงาน และกำหนดการพอสังเขปของงาน เพื่อแจ้งข้อมูลให้ทราบและดึงดูดความสนใจของผู้ฟังให้เข้าสู่กิจกรรม

- 3) กล่าวเชิญบุคคลต่าง ๆ ดำเนินกิจกรรม โดยเชิญประธานจัดงานกล่าวรายงานการจัดงานต่อประธานในพิธี กล่าวขอบคุณประธานจัดงาน กล่าวเชิญประธานในพิธีทำพิธีเปิดและกล่าวเปิดงาน กล่าวขอบคุณประธานในพิธีที่มาเปิดงาน

พิธีกรอาจกล่าวเชิญประธานเปิดงานก่อน แล้วจึงกล่าวเชิญ ประธานจัดงานกล่าวรายงานต่อประธานเปิด และกล่าวขอบคุณในคราวเดียวกันก็ได้

สมชาติ กิจยรรยง (2561, หน้า 85) กล่าวถึงบทบาทของคนที่ต้องทำหน้าที่พิธีกร ไว้ดังนี้

- 1) เป็นเจ้าของเวที เป็นผู้ดำเนินรายการ เป็นผู้มีไหวพริบแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ดี เป็นเจ้าของเวที กล่าวคือ เป็นผู้รับผิดชอบงานทุกอย่างบนเวทีให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

- 2) เป็นผู้ดำเนินรายการ คือ เป็นผู้พูดเชื่อมโยงรายการต่างๆ บนเวที มีหน้าที่เชิญประธานเชิญบุคคลต่างๆ ขึ้นมาพูดบนเวที

- 3) เป็นผู้ประสานงานต่างๆ เช่น ประกาศข่าวสาร เชิญคนมาร้องเพลง เป็นผู้กำหนดว่าใครพูด ก่อน ใครร้องเพลงก่อนใครร้องทีหลัง เป็นต้น

4) เป็นผู้มีไหวพริบแก้สถานการณ์เฉพาะหน้าได้ดี เช่น เมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝัน เช่น ไฟดับ ไมโครโฟนไม่ดัง มีเรื่องทะเลาะกันข้างล่างเวที พิธีกรต้องสามารถแก้ไขปัญหาสถานการณ์เฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดีเพื่อให้งานดำเนินต่อไปได้อย่างราบรื่น

5) รู้ลักษณะของงาน บางเวทีมีพิธีกรเดียว บางเวทีมีพิธีกรคู่ การเป็นพิธีกรคู่ จำเป็นจะต้องแบ่งสัดส่วนการพูดกัน ไม่ใช่แย่งพูดหมด อีกทั้งต้องดำเนินรายการในลักษณะสนทนากัน ไม่แย่งกันพูดบนเวที

6) มีทักษะในการพูดต่อที่ชุมชน ต้องรู้ลำดับก่อนหลัง ต้องรู้กาลเทศะ ต้องรู้ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับงาน ซึ่งทักษะเหล่านี้จะต้องอาศัยประสบการณ์ในการเป็นพิธีกร เมื่อท่านทำหน้าที่พิธีกรบ่อยขึ้น ก็จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ เหล่านี้มากขึ้น

7) รู้จักใช้เทคนิคให้เป็น พิธีกรต้องรู้จักปรับเปลี่ยน รู้จักกาลเทศะในการนำไปใช้เพื่อให้เข้ากับเหตุการณ์

8) มีศิลปะในการพูดของพิธีกร เช่น การแนะนำวิทยากร ก็ควรกล่าวประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน พร้อมแนะนำตำแหน่ง สถานที่ทำงานในปัจจุบัน สุดท้ายจึงแนะนำชื่อเป็น ขั้นตอนสุดท้าย

9) มีความพร้อมในหน้าที่ของพิธีกร ควรเตรียมความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ มาถึงงานก่อนเพื่อดูความพร้อมในงาน เตรียมข้อมูลในการพูดมาว่าจะพูดอะไรภายในงาน ตรวจสอบเวที ไมโครโฟน เมื่อขึ้นเวทีควรกล่าวต้อนรับ แจ้งข้อมูล กำหนดการ ดำเนินรายการ บอกขั้นตอนต่างๆ แก้ปัญหาเฉพาะหน้า กล่าวขอบคุณและกล่าวปิดงาน ซึ่งควรทำไปด้วยความกระตือรือร้น และมีชีวิตชีวาเสมอ

10) ประพฤติตนให้เข้ากับคนและงาน คือรู้จักการวิเคราะห์งานทั้งหมดว่าเป็นงานอะไร ใครเป็นเจ้าของภาพ ใครเป็นประธานพิธีกรรมหรือพิธีการต่างๆ เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ให้ถูกต้อง

นอกจากนั้น สมชาติ กิจยรรยง (2561, หน้า 82) ยังได้กล่าวถึง การเป็นพิธีกรที่ประสบความสำเร็จ ดังนี้

1) เตรียมตัวให้พร้อม ผู้พูดจะต้องเตรียมตัวให้พร้อมโดยการรู้เรื่องที่เราจะพูด หรือเนื้อหาสาระ ถ้าเราไม่รู้ก็ควรที่จะศึกษา และหาประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่น นอกจากความรู้แล้ว เอกสาร เครื่องมือเครื่องมือในการช่วยการ ถ่ายทอด หลากหลายชนิด/ประเภท ก็ต้องมีให้พร้อม

2) ชักซ้อมให้ดี คือ จะต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง ในเรื่องรายละเอียดกำหนดการ และในเรื่องที่ตนเองกำลังพูด ไม่มีมือเท้าสั่น หรือมีอาการประหม่า ของงาน แล เวลาพูด สนทนา หรือเจรจา

3) พิถีพิถันการแต่งกาย ทรงผมอย่าให้ยุ่ง ใบหน้าอย่าให้เป็นมัน หรือรองเท้ายาให้ยืมกับผู้ที่ฟังตลอดเวลา (รองเท้าปากอ้า) จงแต่งกายให้เหมาะสมกาลเทศะ และ บรรยากาศในการถ่ายทอด โดยให้สอดคล้องกับสมัยนิยม

4) ลวดลายกระตือรือร้น อย่าเฉื่อยชา แสดงการพูดอย่างคล่องแคล่ว กระตือรือร้นเพื่อให้ผู้ฟังตื่นตัว และกระตือรือร้นที่จะอยากรู้ อยากรู้อยากติดตามฟังเรา ด้วยคำพูดที่เร้าใจ สร้างความสนใจ มีเสียงสูง ต่ำ มีจังหวะในการพูด

5) สนใจผู้ฟังเกิดหนา ด้วยการแสดงความสนใจในหลายๆ วิธี อาทิ สบสายตามือฟัง ทั้งนี้เพื่อวิเคราะห์ความสนใจ เป็นกันเองกับผู้ฟัง ไม่ถือตัว และไม่เล่นตัวจนเกินไปนัก ยกย่องผู้ฟัง อย่างพอดีๆ โดยไม่ลดตัวต่ำจนเกินไป หมั่นสังเกตปฏิกิริยาจากผู้ฟังในกลุ่มข้างหน้าด้วย เพื่อจะได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ต่างๆ ให้เหมาะสม

6) ท่าดีมีชัย จงใช้กิริยาท่าทางประกอบการพูดไปด้วย แต่อย่าใช้มือมากจนเกินไป และเวลาถ่ายทอดอย่าพูดคำซ้ำๆ เช่น “แบบว่า” หรือคำว่า “มันเป็น อะไรที่” ดังนี้ เป็นต้น

7) ใช้น้ำเสียงยกย่อง จงใช้น้ำเสียงพูดเวลาพูดให้น้ำเสียงเป็นธรรมชาติ ไม่ต้องตัดเสียง เป็นตัวของตัวเองในการพูด ไม่พูดเร็วเร็ว หรือช้าเกินไป เราอาจจะพูดเร็ว ได้ ถ้าพบคนหนุ่มสาวหรือคนที่คิดเร็วๆ และพูดช้า ถ้าหากพบผู้ฟังที่คิด ช้า หรือสูงอายุ

8) ต้องมีตัวอย่าง การพูดในการเป็นพิธีกรนั้นสำหรับบางงานนั้นให้ได้ดีต้องมีการ สาธิตหรือตัวอย่างประกอบ เราอาจจะเล่าเรื่องตัวอย่างเก่าๆ ในอดีตที่เรา เคยพบประสบมา หรือหาตัวอย่างดีๆ ที่จะเล่าให้แก่ผู้ฟังก็ได้

บุคลิกภาพของพิธีกรที่ดี ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ คือ

1. รูปร่างดี ได้แก่ สีหน้า ทรงผม การยืน การเดินที่มีความมั่นคง
2. การแต่งกายดี ได้แก่ เสื้อผ้าที่มีความสะอาด มีความเหมาะสม กับงานและเวลา
3. กิริยาท่าทางดี ได้แก่ การใช้สายตา มือ และมีความกระตือรือร้น
4. จิตใจดี ได้แก่ ความสุขุม เยือกเย็น เป็นมิตร และร่าเริง

ลักษณะพิเศษของพิธีกรด้านบุคลิกภาพ มีดังนี้

การรู้จักการสำรวมกิริยาท่าทาง วางตัวให้เหมาะสม ชื่นชมทุกฝ่าย ลวดลายพิธีพิธีณในคำพูด เป็นพูดด้านไมตรี พอดีใช้คำพูด พิสูจน์บุคลิกดี ไม่มีโอหัง ยับยั้งอารมณ์ แหล่นคมในคำพูด

สุทัศน์ คล้ายสุวรรณ (2556, หน้า 225) ได้กล่าวถึงลักษณะพิเศษของพิธีกรไว้ดังนี้

1. สำรวมการออกท่าทาง
2. มีท่าทีอ่อนน้อม ไม่กระด้างหรือโหด
3. พิธีพิธีณเรื่องถ้อยคำ สำนวน ถูกอักขรวิธีแห่งภาษา งดเว้นคำ เอ้อ อ้า เนี้ย เนี้ย นะครับ นะคะ หรือนะฮะ ไม่กล่าวเสียดสี ไม่ใช้คำหยาบคายหรือหยาบโหล่น ระวังคำผวน คำประเพทสองงามสองแง่

4. หลีกเลี่ยงการพูดหรือลักษณะท่าทางประเพทโอ้อวด ยกตนข่มท่านดูถูกผู้อื่น
5. พูดให้น้อย กระตือรือร้นเท่าที่เหมาะสม ไม่พูดมาก พูดพล่าม หรือพูดยาวเกินจำเป็น

2. แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติ

ทิตินา แชมมณี (2557, หน้า 244-247) นำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติไว้ ดังนี้

2.1 รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน
(Instructional Model Based on Simpson's Processes for Psycho-Motor Skill Development)

ก. ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ ทักษะเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางกายของผู้เรียน เป็นความสามารถในการประสานการทำงานของกล้ามเนื้อหรือร่างกายในการทำงานที่มีความซับซ้อนและต้องอาศัยความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อหลาย ๆ ส่วนการทำงานดังกล่าวเกิดขึ้นได้จากการสั่งงานของสมอง ซึ่งต้องมีปฏิสัมพันธ์กับความรู้สึกที่เกิดขึ้น ทักษะปฏิบัตินี้สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝน ซึ่งหากได้รับการฝึกฝนที่ดีแล้ว จะเกิดความถูกต้อง ความคล่องแคล่ว ความเชี่ยวชาญชำนาญการ และความคงทน ผลของพฤติกรรมหรือการกระทำสามารถสังเกตได้จากความรวดเร็ว ความแม่นยำ ความแรงหรือความราบรื่นในการจัดการ

ข. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือทำงานที่ต้องอาศัยการเคลื่อนไหว หรือการประสานงานของกล้ามเนื้อทั้งหลายได้อย่างดี มีความถูกต้อง และมีความชำนาญ

ค. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 1 ขั้นการรับรู้ (perception) เป็นขั้นการให้ผู้เรียนรับรู้ในสิ่งที่จะทำ โดยการให้ผู้เรียนสังเกตการทำงานนั้นอย่างตั้งใจ

ขั้นที่ 2 ขั้นการเตรียมความพร้อม (set) เป็นขั้นการปรับตัวให้พร้อม เพื่อการทำงานหรือแสดงพฤติกรรมนั้น ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ โดยการปรับตัวให้พร้อมที่จะทำการเคลื่อนไหวหรือแสดงทักษะนั้น ๆ และมีจิตใจและสภาวะอารมณ์ที่ดีต่อการที่จะทำหรือแสดงทักษะนั้น ๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม (guided response) เป็นขั้นที่ให้อาสาแก่ผู้เรียนในการตอบสนองต่อสิ่งที่รับรู้ ซึ่งอาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนเลียนแบบการกระทำ หรือการแสดงทักษะนั้น หรืออาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนลองผิดลองถูก (trial and error) จนกระทั่งสามารถตอบสนองได้อย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 4 ขั้นการให้ลงมือกระทำจนกลายเป็นกลไกที่สามารถกระทำได้เอง (mechanism) เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติ และเกิดความเชื่อมั่นในการทำสิ่งนั้น ๆ

ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างสมบูรณ์แบบ (complex overt response) เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการกระทำนั้น ๆ จนผู้เรียนสามารถกระทำทุกขั้นตอนของ ทักษะนั้นอย่างถูกต้อง สมบูรณ์แบบ และด้วยความมั่นใจ

ขั้นที่ 6 ขั้นการปรับปรุง/ประยุกต์ (adaptation) เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนปรับปรุงทักษะหรือการปฏิบัติของตนให้ดียิ่งขึ้น และประยุกต์ทักษะที่ตนได้รับการ พัฒนาในสถานการณ์ต่าง ๆ

ขั้นที่ 7 ขั้นการคิดริเริ่ม (origination) เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างชำนาญและสามารถประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่หลากหลาย จนเริ่มเกิดความคิดใหม่ ๆ ในการกระทำหรือปรับการกระทำนั้นให้เป็นไปตามที่ตนต้องการ

ง. ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ

ผู้เรียนจะสามารถกระทำหรือแสดงออกอย่างคล่องแคล่ว ชำนาญ ในสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ นอกจากนั้นยังช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และความอดทนให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนด้วย

2.2 รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดฟ (Dave's Instructional Model for Psychomotor Domain)

ก. ทฤษฎี หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ เดฟ (Dave, 1967: 96-99) ได้จัดลำดับขั้นของการเรียนรู้ทางด้าน ทักษะปฏิบัติไว้ 5 ขั้น ได้แก่ การเลียนแบบ การลงมือกระทำตามคำสั่ง การกระทำอย่าง ถูกต้องแม่นยำ การแสดงออกและการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ

ข. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ มุ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสามารถทางด้านทักษะปฏิบัติต่าง ๆ กล่าวคือ ผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือกระทำอย่างถูกต้องแม่นยำ และชำนาญ

ค. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 1 ขั้นการเลียนแบบ (imitation) เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนสังเกต การกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ซึ่งผู้เรียนย่อมจะรับรู้หรือสังเกตเห็นรายละเอียดต่าง ๆ ได้ ไม่ครบถ้วน แต่อย่างน้อยผู้เรียนจะสามารถบอกได้ว่า ขั้นตอนหลักของการกระทำนั้น ๆ มีอะไรบ้าง

ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง (manipulation) เมื่อผู้เรียน ได้เห็นและสามารถบอกขั้นตอนของการกระทำที่ต้องการเรียนรู้แล้วให้ผู้เรียนลงมือทำโดยไม่มีแบบอย่างให้เห็น ผู้เรียนอาจลงมือทำตามคำสั่งของผู้สอน หรือทำตามคำสั่งที่ผู้สอนเขียนไว้ในคู่มือก็ได้ การลงมือปฏิบัติตามคำสั่งนี้ แม้ผู้เรียนจะยังไม่สามารถทำได้อย่างสมบูรณ์ แต่อย่างน้อยผู้เรียนก็ได้ประสบการณ์ในการลงมือทำ และค้นพบปัญหาต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้ และการปรับการกระทำให้ถูกต้องสมบูรณ์ขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องแม่นยำ (precision) ขั้นนี้เป็น ขั้นที่ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนจนสามารถทำสิ่งนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ โดยไม่จำเป็นต้องมีแบบอย่างหรือมีคำสั่งนำทางการกระทำ การกระทำที่ถูกต้องแม่นยำ พอดี สมบูรณ์แบบ เป็นสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องสามารถทำได้ในขั้นนี้

ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออก (articulation) ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนฝึกฝน การปรับ/ประยุกต์ทักษะที่ได้เรียนรู้มา ในสถานการณ์ใหม่ๆ ซึ่งผู้เรียนอาจต้องผสมผสานทักษะหลาย ๆ ทักษะในการกระทำ

ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ (naturalization) ขั้นนี้เป็น ขั้นที่ผู้เรียนสามารถกระทำสิ่งนั้น ๆ อย่างสบาย ๆ เป็นไปอย่างอัตโนมัติ โดยไม่รู้สึกรู้ว่าต้องใช้ความพยายามเป็นพิเศษ ซึ่งต้องอาศัยการปฏิบัติบ่อย ๆ ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลาย

ง. ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ ถูกต้องสมบูรณ์ ผู้เรียนจะเกิดการพัฒนาทางด้านทักษะปฏิบัติ จนสามารถกระทำได้อย่าง

2.3 รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติตามองค์ประกอบของทักษะ (Instructional Model for Psychomotor Domain Based on Skill Components)

ก. ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ รูปแบบนี้เกิดจากแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของทักษะปฏิบัติที่ว่าทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ ให้ได้ก่อน แล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะได้ดีและรวดเร็วขึ้น

ข. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

รูปแบบนี้มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถด้านทักษะปฏิบัติของผู้เรียน โดย เฉพาะอย่างยิ่งทักษะที่ประกอบด้วยทักษะย่อยจำนวนมาก

ค. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวม โดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ ทักษะหรือการกระทำที่สาธิตให้ผู้เรียนดูนั้น จะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ไม่ช้าหรือเร็วเกินไปกติกาก่อนการสาธิตควรควรให้คำแนะนำแก่ผู้เรียน ในการสังเกต ควรชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนควรแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อย ๆ หรือแบ่งสิ่งที่กระทำออกเป็นส่วนย่อย ๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกต และทำตามไปที่ละส่วนอย่างช้า ๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อย โดยไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู หากติดขัดจุดใด ผู้สอนควรให้คำชี้แนะ และช่วยแก้ไขจนกระทั่งผู้เรียนทำได้ เมื่อได้แล้วผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป และให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนอาจแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้น รวดเร็วขึ้น ทำได้ง่ายขึ้น หรือสิ้นเปลืองน้อยลง เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้ว จึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ และฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้งจนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญ

ง. ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ ผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติทักษะได้อย่างดี มีประสิทธิภาพ

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วัชรินทร์ ทวีโชติ (2566) ศึกษาคุณลักษณะและเทคนิคการสัมภาษณ์ของพิธีกรรายการประเภทฮาร์ดทอล์กของไทย ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของพิธีกรรายการประเภทฮาร์ดทอล์กแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านความรู้ ได้แก่ 1.เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ 2.เตรียมข้อมูลก่อนการสัมภาษณ์เสมอ 3.มีความเชื่อมั่นในตนเองและมีไหวพริบ 4.สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ 5.การฟังอย่างมีประสิทธิภาพ และ 6.มีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ และด้านคุณลักษณะในตัวพิธีกร ได้แก่ 1.เปิดใจรับฟังความคิดเห็นและเสียงวิพากษ์วิจารณ์ 2.ต้องเป็นคนช่างสงสัยใคร่รู้ 3.สามารถนำเสนอประเด็นให้ผู้ชมได้วิเคราะห์ตาม 4.มีทิศทางในการสัมภาษณ์ตรงประเด็น 5.สามารถสัมภาษณ์ประเด็นที่ยากให้เข้าใจง่าย

ปอรัช ยอดเณร (2564) ศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะเฉพาะตัวของการเป็นพิธีกรและผู้ประกาศ ผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงจิตตปัญญา ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการเรียนรู้เชิงจิตตปัญญาที่ประกอบด้วยการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง ฝึกปฏิบัติในทุกบทเรียน และวิธีการเรียนรู้จากประสบการณ์ของวิทยากรที่เป็นผู้ประกาศและพิธีกรอาชีพ รวมไปถึงการแลกเปลี่ยนสะท้อนคิดจากเพื่อนร่วมชั้นเรียนและวิทยากร ส่งเสริมให้นิสิตเข้าใจคุณลักษณะเด่นและคุณลักษณะด้อยของตนเอง นิสิตแต่ละคนมีการเปลี่ยนแปลงความรู้ความเข้าใจในด้านอวัจนภาษามากที่สุด หลังจากที่ได้เรียนรู้ผ่านการฝึกปฏิบัติและการฟังบรรยายความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ จากวิทยากร นิสิตสามารถพัฒนาคุณลักษณะเฉพาะตัวในด้านต่าง ๆ ของตนเองในการเป็นผู้ประกาศและพิธีกรได้ ทำให้สามารถวางแผนการพัฒนาตนเองที่เหมาะสม และนำแนวทางไปใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้

ชลิตา มิ่งขวัญ (2563) ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้จากการปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการออกแบบเว็บ สำหรับการฝึกอบรมออนไลน์ของนักศึกษาปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า ความรู้ความเข้าใจ เรื่อง การออกแบบเว็บ สำหรับ

การฝึกอบรมออนไลน์ของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ความสามารถในการออกแบบเว็บ สำหรับการฝึกอบรมออนไลน์ของนักศึกษาปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร มีคะแนนเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x}$ = 21.33) และ ความคิดเห็นของนักศึกษาปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากรที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้จากการปฏิบัติการในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x}$ = 4.00 S.D. = 0.35)

ธรรบ ขุนสงคราม และคณะ (2563) ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการฝึกปฏิบัติเครื่องลมของนักเรียนวงโยธวาทิตโรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่า 1.ประสิทธิภาพของรูปแบบการฝึกปฏิบัติเครื่องลมของนักเรียนวงโยธวาทิต โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด และประสิทธิภาพของแบบฝึกหัด (Exercise) เพลงฝึกหัด (Etude) และ บทเพลง (Piece) อยู่ในระดับเหมาะสมมาก 2.ผลสัมฤทธิ์ของรูปแบบการฝึกปฏิบัติเครื่องลมก่อนและหลังการฝึกปฏิบัติทักษะด้วยรูปแบบการฝึกปฏิบัติเครื่องลม มีค่าเท่ากับ 82.67/82.78 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และผลสัมฤทธิ์ทางการปฏิบัติเครื่องลมหลังการฝึกสูงกว่าก่อนฝึก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. นักเรียนวงโยธวาทิตโรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการฝึกปฏิบัติเครื่องลม อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก

อนุพงศ์ ดาวัลย์ (2556) ศึกษาภาษาพิธีกร: ปาฏิหาริย์สวสขัมคิน ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะคำพูดของผู้ดำเนินรายการ 3 ประเภท คือ 1) คำพูดในบทบาทพิธีกร ประกอบไปด้วย คำพูดในการกล่าวทักทาย คำพูดในการเกริ่นนำก่อนเข้ารายการ คำพูดในการตั้งคำถาม และคำพูดอื่นๆ ในการดำเนินรายการ 2) คำพูดในบทบาทผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย คำพูดในการแนะนำตามความชำนาญ และคำพูดในการแสดงความเห็นตามความชำนาญ 3) คำพูดในบทบาทผสมผสาน ประกอบด้วย คำพูดในการชื่นชมในความเปลี่ยนแปลง คำพูดในการแสดงความยินดี และคำพูดในการปลอบใจหรือให้กำลังใจ ทั้งนี้ พบว่าปัจจัยที่อาจจะมีผลต่อการใช้คำพูดของผู้ดำเนินรายการคือ 1) บทบาทที่ได้รับ 2) ช่วงของรายการ และ 3) ความเชี่ยวชาญของผู้ดำเนินรายการแต่ละท่าน

อาทิตยา ทรัพย์สินวิวัฒน์ (2554) ศึกษากระบวนการคัดเลือกและคุณสมบัติพิธีกรรายการโทรทัศน์ รูปแบบสนทนากันเชิง ผลการศึกษาพบว่าคุณสมบัติพิธีกรรายการสนทนากันเชิงที่ต้องมี คือ ทักษะทางการสื่อสารที่ดี โดยเฉพาะการสื่อสารระหว่างผู้ดำเนินรายการและแขกรับเชิญ บุคลิกภาพที่ดี ใช้น้ำเสียงสละ การดำเนินรายการที่เหมาะสมกับรูปแบบรายการ มีความตั้งใจจริงและมีไหวพริบปฏิภาณในการแก้ปัญหาสถานการณ์เฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี และสิ่งที่สำคัญสำหรับการทำหน้าที่ผู้ดำเนินรายการโทรทัศน์ในฐานะที่เป็นสื่อมวลชนที่ดี คือ ต้องรู้จักรับผิดชอบต่อสังคมและนำเสนอในสิ่งที่เกิดคุณค่าเป็นประโยชน์และสะท้อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นทางด้านความคิด และการเปลี่ยนแปลงของสังคม คือ สิ่งที่มีของผู้ที่ทำงานด้านสื่อสารมวลชนทุกคน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ: กรณีศึกษาผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย” คณะผู้วิจัยมีวิธีการในการดำเนินการวิจัยตามลำดับดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ ผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายตามคำสั่งแต่งตั้งของมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย องค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย สภานักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย และผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ทั้ง 14 คณะ รวมจำนวนทั้งสิ้น 429 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ ผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ประกอบด้วย องค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย 5 คน สภานักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย 3 คน และผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ทั้ง 14 คณะ คณะละ 3 คน รวมจำนวน 50 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยข้อมูล 2 ส่วน คือ

- 1) เครื่องมือในการทดลอง เป็นคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น
- 2) เครื่องมือวัดผล ประกอบด้วยเครื่องมือ ดังนี้

2.1) แบบประเมินทักษะการเป็นพิธีกรก่อนและหลังการพัฒนา จากการใช้คู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ: กรณีศึกษาผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการเป็นพิธีกรมืออาชีพ

2.2) แบบสำรวจความพึงพอใจของผู้นำนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง ต่อการพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ: กรณีศึกษาผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. คู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพโดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ

- 1) ทบทวนวรรณกรรม เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านการเป็นพิธีกร
- 2) ออกแบบเครื่องมือวิจัย คือ คู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

3) ตรวจสอบคุณภาพคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยนำคู่มือที่ออกแบบ ไปขอรับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน จากนั้นปรับปรุงคู่มือตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

4) นำคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง โดยแยกเป็นการทดลองครั้งที่ 1 กลุ่ม 1:1 ผู้นำนักศึกษาจำนวน 5 คน เพื่อหาค่าประสิทธิภาพ(E1/E2) การทดลองครั้งที่ 2 กลุ่มใหญ่ ผู้นำนักศึกษาจำนวน 15 คน เพื่อหาค่าประสิทธิภาพ(E1/E2)

5) นำคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ที่มีประสิทธิภาพแล้ว ไปใช้พัฒนากับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ต่อไป

2. แบบประเมินทักษะการเป็นพิธีกรก่อนและหลังการพัฒนา เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการเป็นพิธีกรมืออาชีพ

1) ทบทวนวรรณกรรม เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินผลการพูด เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการพูดและการเป็นพิธีกร เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างการสร้างแบบประเมินทักษะการเป็นพิธีกรมืออาชีพ

2) สร้างแบบประเมินทักษะการเป็นพิธีกรก่อนและหลังการพัฒนา เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการเป็นพิธีกรมืออาชีพ

3) นำแบบประเมินทักษะการเป็นพิธีกรก่อนและหลังการพัฒนา เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการเป็นพิธีกรมืออาชีพ ไปขอรับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินค่าความเหมาะสมสอดคล้องตามแบบการประเมินค่า IOC เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบประเมินทักษะการเป็นพิธีกรก่อนและหลังการพัฒนา เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการเป็นพิธีกรมืออาชีพต่อไป

4) หลังจากได้แบบประเมินทักษะการเป็นพิธีกรก่อนและหลังการพัฒนา เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการเป็นพิธีกรมืออาชีพที่หาค่า IOC แล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินไปทดลองใช้กับผู้นำนักศึกษา กลุ่มทดลองกลุ่มใหญ่ จำนวน 15 คน เพื่อตรวจปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริงกับผู้นำนักศึกษา กลุ่มตัวอย่าง

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้นำนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง

1) ทบทวนวรรณกรรม เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านการสร้างแบบสำรวจความพึงพอใจต่อการพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ: กรณีศึกษาผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

2) ผู้วิจัยพัฒนาแบบสำรวจความพึงพอใจต่อการพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ: กรณีศึกษาผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

3) ผู้วิจัยนำแบบสำรวจความพึงพอใจไปขอรับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน จากนั้นผู้วิจัยทำการปรับแบบสำรวจความพึงพอใจตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

- 4) ผู้วิจัยนำแบบสำรวจความพึงพอใจไปใช้กับกลุ่มทดลองกลุ่มใหญ่ หลังจากการทดลองใช้คู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ จากนั้นนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น ด้วยสูตรการหาค่าความเชื่อมั่นในรูปสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach alpha procedure)
- 5) ผู้วิจัยนำแบบสำรวจความพึงพอใจที่มีประสิทธิภาพโดยการหาค่าความเชื่อมั่นแล้ว ไปใช้ศึกษากับผู้นำนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) ยื่นขอรับพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
- 2) ดำเนินการขออนุญาตเก็บข้อมูลวิจัยจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 3) ประสานไปยังองค์การนักศึกษา สถานนักศึกษา และสโมสรนักศึกษาทั้ง 14 คณะ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เพื่อประชาสัมพันธ์ผู้เข้าร่วมโครงการ
- 4) ชี้แจงให้ผู้เข้าร่วมโครงการทราบถึงกระบวนการ และขออนุญาตเก็บข้อมูลของงานวิจัย
- 5) ให้ผู้เข้าร่วมพัฒนาทดสอบก่อนการพัฒนาเพื่อประเมินทักษะการเป็นพิธีกร โดยให้ผู้นำนักศึกษา ทดสอบการเป็นพิธีกร “การเปิดงานอบรม” โดยใช้แบบประเมินทักษะการเป็นพิธีกรก่อนการพัฒนา เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเป็นพิธีกร
- 6) ดำเนินการพัฒนาตามแผนการพัฒนา โดยจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติแก่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ประกอบด้วย องค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย 5 คน สถานศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย 3 คน และผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ทั้ง 14 คณะ คณะละ 3 คน รวมจำนวน 50 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
- 7) ประเมินผลโดยการทดสอบการเป็นพิธีกร กำหนดให้ผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เป็นพิธีกรตามสถานการณ์ที่กำหนด โดยใช้แบบประเมินทักษะการเป็นพิธีกรหลังการพัฒนา เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเป็นพิธีกร
- 8) สำรวจความพึงพอใจต่อการพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ: กรณีศึกษาผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
- 9) รวบรวมและนำข้อมูลผลการสอบทดสอบก่อนและหลังร่วมกิจกรรม ลงโปรแกรมคอมพิวเตอร์
- 10) รวบรวมการตอบแบบประเมินความพึงพอใจลงโปรแกรมคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) วิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ: กรณีศึกษาผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย โดยใช้สูตร E1/E2
- 2) วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทักษะการเป็นพิธีกรมืออาชีพก่อนและหลังการพัฒนา โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ: กรณีศึกษาผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ด้วยสถิติ t-test
- 3) วิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ: กรณีศึกษาผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย โดยการคำนวณค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 4) สรุปผลการวิจัย และการอภิปรายผลการวิจัย
- 5) ส่งมอบคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ ให้กับหน่วยงานต้นสังกัด
- 6) ตีพิมพ์บทความวิจัยในวารสารที่อยู่ในฐาน TCI
- 7) ส่งรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ให้กับสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษางานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ: กรณีศึกษาผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย” มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ เพื่อพัฒนาการเป็นพิธีกรมืออาชีพแก่ผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย และเพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ คณะผู้วิจัยหาประสิทธิภาพของคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ และจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ ประเมินผลโดยการทดสอบการเป็นพิธีกรโดยใช้แบบประเมินทักษะการเป็นพิธีกรก่อน-หลังการพัฒนา และแบบสำรวจความพึงพอใจต่อการพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ
 2. ผลการวิเคราะห์การพัฒนาการเป็นพิธีกรมืออาชีพแก่ผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
 3. ความพึงพอใจของผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายที่มีต่อการพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ
- โดยคณะผู้วิจัย ได้นำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ประสิทธิภาพของคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ

จากการสร้างคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ คณะผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรม เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านการเป็นพิธีกร แล้วออกแบบเครื่องมือวิจัย คือ คู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น จากนั้นตรวจสอบคุณภาพคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยนำคู่มือที่ออกแบบไปขอรับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน แล้วปรับปรุงคู่มือตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง โดยแยกเป็นการทดลองครั้งที่ 1 กลุ่ม 1:1 ผู้นำนักศึกษาจำนวน 5 คน เพื่อหาค่าประสิทธิภาพ(E1/E2) การทดลองครั้งที่ 2 กลุ่มใหญ่ ผู้นำนักศึกษาจำนวน 15 คน เพื่อหาค่าประสิทธิภาพ(E1/E2) ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 สรุปผลการหาประสิทธิภาพกระบวนการ(E_1/E_2) ของคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ การทดลองกลุ่มทดลอง 1:1 ผู้นำนักศึกษาจำนวน 5 คน

กิจกรรม คน	พิธีกร 1 (10)	พิธีกร 2 (10)	รวม (20)	ทดสอบหลังการพัฒนา (10)
1	6	7	13	8
2	7	7	14	9
3	7	7	14	8
4	8	8	16	10
5	7	7	14	9
$\sum x$	35	36	71	44
$\sum x^2$	1,225	1,296	5,041	1,936
$\bar{X}$	7.00	7.20	14.20	8.80
S.D.	0.71	0.45	1.10	0.84
E_1	70	72	71	
E_2				88

จากตารางที่ 1 พบว่าประสิทธิภาพกระบวนการ(E_1) ของคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ การทดลองกลุ่มทดลอง 1:1 ผู้นำนักศึกษาจำนวน 5 คน เป็น 71.00 โดยแยกเป็นการปฏิบัติพิธีกร 1 เท่ากับ 70.00 การปฏิบัติพิธีกร 2 เท่ากับ 72.00 และประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) ของคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ เท่ากับ 88.00 แสดงให้เห็นว่าประสิทธิภาพรวมของคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ การทดลองกลุ่มทดลอง 1:1 เป็น 71.00/88.00 จากนั้นคณะผู้วิจัยจึงนำคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ไปขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน และปรับปรุง แล้วนำไปใช้พัฒนากับกลุ่มทดลองกลุ่มใหญ่ ผู้นำนักศึกษาจำนวน 15 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 สรุปผลการหาประสิทธิภาพกระบวนการ(E_1/E_2) ของคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ การทดลองกลุ่มทดลองกลุ่มใหญ่ ผู้นำนักศึกษาจำนวน 15 คน

ที่	พิธีกร 1 (10)	พิธีกร 2 (10)	รวม (20)	ทดสอบหลังการพัฒนา (10)
1	7	9	16	10
2	8	9	17	10
3	8	9	17	9
4	9	9	18	9
5	8	8	16	9
6	8	8	16	9
7	8	8	16	9
8	9	10	19	10
9	8	7	15	9
10	8	8	16	9
11	7	8	15	9
12	8	8	16	9
13	8	8	16	10
14	7	8	15	9
15	8	9	17	9
$\sum x$	121	124	245	139
$\sum x^2$	14,641	15,376	60,025	19,321
$\bar{X}$	8.07	8.27	16.33	9.27
S.D.	0.70	0.70	1.18	0.46
E_1	80.67	82.67	81.67	
E_2				92.67

จากตารางที่ 2 พบว่าประสิทธิภาพกระบวนการ(E_1) ของคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ การทดลองกลุ่มใหญ่ จำนวน 15 คน เป็น 81.67 โดยแยกเป็นการปฏิบัติพิธีกร 1 เท่ากับ 80.67 การปฏิบัติพิธีกร 2 เท่ากับ 82.67 และประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) ของคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ เท่ากับ 92.67 แสดงให้เห็นว่าประสิทธิภาพรวมของคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ การทดลองกลุ่มใหญ่

เป็น 81.67/92.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้ จากนั้นคณะผู้วิจัยจึงนำคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ที่มีประสิทธิภาพแล้ว ไปใช้พัฒนากับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 สรุปผลการหาประสิทธิภาพกระบวนการ(E_1/E_2) ของคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ การทดลองกลุ่มตัวอย่าง ผู้นำนักศึกษาจำนวน 50 คน

ที่	พิธีกร 1 (10)	พิธีกร 2 (10)	รวม (20)	ทดสอบหลังการพัฒนา(10)
1	8	9	17	9
2	8	9	17	10
3	8	9	17	9
4	8	9	17	9
5	9	9	18	10
6	9	9	18	10
7	9	9	18	10
8	8	8	16	9
9	9	9	19	9
10	8	8	16	9
11	8	8	16	9
12	8	9	17	9
13	8	9	17	9
14	8	8	16	9
15	9	9	18	9
16	9	9	18	10
17	7	8	15	9
18	8	8	16	9
19	8	8	16	9
20	8	8	16	9
21	7	8	15	8
22	9	9	18	10
23	9	9	18	9
24	9	9	18	9
25	8	8	16	9

ที่	พิธีกร 1 (10)	พิธีกร 2 (10)	รวม (20)	ทดสอบหลังการพัฒนา(10)
26	8	8	16	9
27	8	9	17	9
28	8	9	17	9
29	7	8	15	9
30	9	9	18	10
31	9	10	19	10
32	9	9	18	10
33	9	9	18	9
34	8	9	17	9
35	8	8	16	9
36	8	8	16	9
37	8	8	16	9
38	8	8	16	9
39	8	9	17	9
40	8	9	17	9
41	7	8	15	8
42	8	9	17	9
43	8	8	16	9
44	8	8	16	9
45	9	10	19	10
46	9	9	18	10
47	9	9	18	10
48	8	9	17	9
49	9	9	18	9
50	8	9	17	9
$\sum x$	412	437	849	459
$\sum x^2$	169,744	190,969	720,801	210,681
$\bar{X}$	8.24	8.74	16.98	9.18
S.D.	0.60	0.64	1.05	0.48
E_1	82.40	87.40	84.90	
E_2				91.80

จากตารางที่ 3 พบว่าประสิทธิภาพกระบวนการ(E_1) ของคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ การทดลองกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน เป็น 84.90 โดยแยกเป็นการปฏิบัติพิธีกร 1 เท่ากับ 82.40 การปฏิบัติพิธีกร 2 เท่ากับ 87.40 และประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) ของคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ เท่ากับ 91.80 แสดงให้เห็นว่าประสิทธิภาพรวมของคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ การทดลองกลุ่มตัวอย่าง เป็น 84.90/91.80 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้

2. ผลการวิเคราะห์การพัฒนาการเป็นพิธีกรมืออาชีพแก่ผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบทดสอบก่อนการพัฒนาเพื่อประเมินทักษะการเป็นพิธีกร โดยให้ ผู้นำนักศึกษา ทดสอบการเป็นพิธีกร “การเปิดงานอบรม” โดยใช้แบบประเมินทักษะการเป็นพิธีกร ก่อนการพัฒนา เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเป็นพิธีกร โดยประเมินความสามารถทางการพูดพิจารณา คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพและการวางตัว การใช้เสียงและภาษา การดำเนินรายการและเนื้อหา และ ปฏิภาณไหวพริบ หลังการจัดกิจกรรมตามแผนการพัฒนา โดยจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบการเป็นพิธีกร โดยกำหนดให้ ผู้นำนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เป็นพิธีกรตามสถานการณ์ที่กำหนด ใช้แบบประเมิน ทักษะการเป็นพิธีกรหลังการพัฒนา เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเป็นพิธีกร

จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเป็นพิธีกร และนำเสนอในรูปแบบของตาราง ประกอบการพรรณนา ดังตารางที่ 4 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4 แสดงการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเป็นพิธีกร ก่อนและหลังพัฒนาทักษะการเป็น พิธีกรโดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติของผู้นำนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

นักเรียนคนที่	คะแนนการทดสอบ		D	D^2
	ก่อนพัฒนา	(90) หลังพัฒนา (90)		
1	63	74	11	121
2	65	75	10	100
3	54	72	18	324
4	69	80	11	121
5	62	70	8	64
6	64	74	10	100
7	62	75	13	169

นักเรียนคนที่	คะแนนการทดสอบ		D	D ²
	ก่อนพัฒนา (90)	หลังพัฒนา (90)		
8	67	78	11	121
9	56	70	14	196
10	59	72	13	169
11	58	69	11	121
12	60	72	12	144
13	60	72	12	144
14	65	74	9	81
15	67	74	7	49
16	55	71	16	256
17	54	69	15	225
18	68	79	11	121
19	65	78	13	169
20	61	74	13	169
21	61	74	13	169
22	62	74	12	144
23	67	76	9	81
24	68	79	11	121
25	60	72	12	144
26	60	74	14	196
27	59	70	11	121
28	58	70	12	144
29	54	68	14	196
30	60	71	11	121
31	69	80	11	121
32	64	75	11	121
33	61	71	10	100
34	63	74	11	121
35	64	74	10	100
36	55	69	14	196

นักเรียนคนที่	คะแนนการทดสอบ		D	D ²
	ก่อนพัฒนา (90)	หลังพัฒนา (90)		
37	68	78	10	100
38	58	70	12	144
39	62	74	12	144
40	65	76	11	121
41	65	72	7	49
42	68	78	10	100
43	60	72	12	144
44	59	71	12	144
45	65	74	9	81
46	68	79	11	121
47	54	68	14	196
48	58	70	12	144
49	62	74	12	144
50	63	74	11	121
รวม	3,094	3,673	579	6,913
$\bar{X}$	61.88	73.46	11.58	138.26
S.D.	4.17	3.31		

จากตารางที่ 4 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเป็นพิธีกรโดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติของผู้นำ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 61.88 และคะแนนเฉลี่ย หลังเรียน ($\bar{X}$) เท่ากับ 73.46 มีคะแนนพัฒนาการเฉลี่ยเท่ากับ 11.58 แสดงว่าผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเป็นพิธีกรหลังพัฒนาสูงกว่าก่อนพัฒนา

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเป็นพิธีกร ก่อนและหลังพัฒนาทักษะการเป็นพิธีกรโดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติของผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

คะแนน	n	$\bar{X}$	SD	SD ²	ΣD	ΣD^2
ก่อนเรียน	50	61.88	4.17	17.41		
หลังเรียน	50	73.46	3.31	10.95	579	6913

จากตารางที่ 5 พบว่า คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ก่อนการพัฒนาทักษะการเป็นพิธีกรโดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติของผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เท่ากับ 61.88 และ คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) หลังเรียนเท่ากับ 73.46 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนพัฒนา

3. ความพึงพอใจของผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายที่มีต่อการพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ

หลังจากการจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจความพึงพอใจของผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ที่มีต่อการพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ โดยใช้แบบสอบถาม 5 ระดับ และนำคะแนนมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายที่มีต่อการพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านเนื้อหา			
1.1 เนื้อหามีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และทันสมัย	4.56	0.50	มากที่สุด
1.2 การเรียบเรียงเนื้อหา มีลำดับขั้นตอน เข้าใจง่าย (จากพื้นฐานไปสู่ระดับสูง)	4.68	0.47	มากที่สุด
1.3 มีตัวอย่างบทพูดที่ชัดเจน	4.84	0.37	มากที่สุด
1.4 องค์ประกอบครบถ้วน (เช่น บุคลิกภาพ, การใช้เสียง, การเตรียมตัว)	4.76	0.43	มากที่สุด
1.5 ความเหมาะสมของการจัดกระบวนการพัฒนาโดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ	4.80	0.40	มากที่สุด

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
2. ด้านภาษาและการสื่อความหมาย			
2.1 การใช้ภาษาถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ เหมาะสมกับงานพิธีกร	4.80	0.40	มากที่สุด
2.2 การอธิบายศัพท์เทคนิคหรือคำศัพท์เฉพาะทางมีความชัดเจน	4.72	0.45	มากที่สุด
2.3 ประโยคกระชับ ไม่เยิ่นเย้อ อ่านแล้วเข้าใจได้ทันที	4.76	0.43	มากที่สุด
3. ด้านรูปแบบและรูปเล่ม			
3.1 การจัดวางองค์ประกอบศิลป์สวยงาม สบายตา น่าอ่าน	4.72	0.45	มากที่สุด
3.2 ขนาดตัวอักษรและรูปแบบอ่านง่าย ชัดเจน	4.76	0.43	มากที่สุด
3.3 ภาพประกอบหรือแผนภาพ (Infographic) สื่อความหมายได้ดี	4.68	0.47	มากที่สุด
4. ด้านการนำไปใช้ประโยชน์			
4.1 คู่มือช่วยให้เกิดความมั่นใจในการทำหน้าที่พิธีกรมากขึ้น	4.76	0.43	มากที่สุด
4.2 สามารถนำเทคนิคในคู่มือไปปรับใช้ในงานจริงได้ทันที	4.84	0.37	มากที่สุด
4.3 ความคุ้มค่าของเนื้อหาเมื่อเทียบกับเวลาที่ใช้ศึกษา	4.80	0.40	มากที่สุด
รวม	4.75	0.43	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 พบว่าความพึงพอใจโดยภาพรวมของผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงรายที่มีต่อการพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.75 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.43 โดยหัวข้อที่ผู้นำนักศึกษามีความพึงพอใจมากที่สุด คือมีตัวอย่างบทพูดที่ชัดเจน สามารถนำเทคนิคในคู่มือไปปรับใช้ในงานจริงได้ทันทีที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.84 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.37 รองลงมาได้แก่ ความเหมาะสมของการจัดกระบวนการพัฒนาโดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ การใช้ภาษาถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ เหมาะสมกับงานพิธีกร และความคุ้มค่าของเนื้อหาเมื่อเทียบกับเวลาที่ใช้ศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.40

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ: กรณีศึกษาผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย” มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ เพื่อพัฒนาการเป็นพิธีกรมืออาชีพแก่ผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย และเพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายตามคำสั่งแต่งตั้งของมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย องค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย สภานักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย และผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ทั้ง 14 คณะ รวมจำนวนทั้งสิ้น 429 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ประกอบด้วย องค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย 5 คน สภานักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย 3 คน และผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ทั้ง 14 คณะ คณะละ 3 คน รวมจำนวน 50 คน โดยคณะผู้วิจัยจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ ประเมินผลโดยการทดสอบการเป็นพิธีกรโดยใช้แบบประเมินทักษะการเป็นพิธีกรก่อน-หลังการพัฒนา และแบบสำรวจความพึงพอใจต่อการพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบการพรรณนา ผลของการวิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ: กรณีศึกษาผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย พบว่าคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ มีประสิทธิภาพโดยรวมเท่ากับ 84.90/91.80 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเป็นพิธีกรโดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติของผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 61.88 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X}$) เท่ากับ 73.46 มีคะแนนพัฒนาการเฉลี่ยเท่ากับ 11.58 แสดงว่าผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเป็นพิธีกรหลังพัฒนาสูงกว่าก่อนพัฒนา
3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายที่มีต่อการพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.75 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.43 โดยผู้นำนักศึกษามีความ

พึงพอใจมากที่สุด คือมีตัวอย่างบทพูดที่ชัดเจน สามารถนำเทคนิคในคู่มือไปปรับใช้ทำงานจริงได้ทันทีที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.84 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.37 รองลงมาได้แก่ความเหมาะสมของการจัดกระบวนการพัฒนาโดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ การใช้ภาษาถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ เหมาะสมกับงานพิธีกร และความคุ้มค่าของเนื้อหาเมื่อเทียบกับเวลาที่ใช้ศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.40

อภิปรายผล

จากการศึกษางานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ: กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย” คณะผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ เพื่อพัฒนาการเป็นพิธีกรมืออาชีพแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย และเพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ คณะผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ

ผลการหาประสิทธิภาพของคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพโดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ พบว่าคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ มีประสิทธิภาพโดยรวม เท่ากับ 84.90/91.80 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่า คู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพโดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ เป็นคู่มือที่มีประสิทธิภาพ อาจเนื่องมาจากคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพโดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ เป็นรูปแบบการฝึกที่ผู้ศึกษามีโอกาสฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้ผู้ศึกษากเกิดความเข้าใจ และเกิดทักษะโดยตรง ทั้งคู่มือยังผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญทดลอง และแก้ไขปรับปรุง อย่างละเอียดและเป็นระบบ สอดคล้องกับจรูญ ขุนสงคราม และคณะ (2563) ที่ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกปฏิบัติเครื่องกลของนักเรียนวงโยธวาทิตโรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าประสิทธิภาพของแบบฝึกปฏิบัติเครื่องกลของนักเรียนวงโยธวาทิต โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับชลิตา มิ่งขวัญ (2563) ที่ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้จากการปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการออกแบบเว็บ สำหรับการฝึกอบรมออนไลน์ของนักศึกษาปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า ความรู้ความเข้าใจ เรื่อง การออกแบบเว็บ สำหรับการฝึกอบรมออนไลน์ของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ความสามารถในการออกแบบเว็บ สำหรับการฝึกอบรมออนไลน์ของนักศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดีมาก และความคิดเห็นของนักศึกษาปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากรที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้จากการปฏิบัติการในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การพัฒนาการเป็นพิธีกรมืออาชีพแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ผลการพัฒนาการเป็นพิธีกรมืออาชีพแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย พบว่า ผู้นำนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายมีคะแนนเฉลี่ยก่อนการพัฒนาเท่ากับ 61.88 และหลังการพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็น 73.46 โดยมีค่าพัฒนาการเฉลี่ย 11.58 คะแนน แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการฝึกปฏิบัติที่นำมาใช้สามารถช่วยพัฒนาทักษะการเป็นพิธีกรได้อย่างชัดเจน ทั้งในด้านความรู้ ความมั่นใจ และทักษะการปฏิบัติจริง ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนและแก้ไขข้อบกพร่องของตนเองอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน มีค่าเฉลี่ย 61.88/73.46 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยที่สูงขึ้น แสดงให้เห็นว่าความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการพัฒนาเกิดจากประสิทธิภาพของรูปแบบการฝึกปฏิบัติที่ใช้ในการพัฒนาอย่างเกิดประสิทธิผล สอดคล้องกับปอร์รัสม์ ยอดเนร (2564) ที่กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้ด้วยการเรียนผ่านประสบการณ์ตรง ฝึกปฏิบัติในทุกบทเรียน และวิธีการเรียนรู้จากประสบการณ์ของวิทยากรที่เป็นผู้ประกาศและพิธีกรอาชีพ รวมไปถึงการแลกเปลี่ยนสะท้อนคิดจากเพื่อนร่วมชั้นเรียนและวิทยากร ส่งเสริมให้นิสิตเข้าใจคุณลักษณะเด่นและคุณลักษณะด้อยของตนเอง นิสิตแต่ละคนมีการเปลี่ยนแปลงความรู้ความเข้าใจ หลังจากที่ได้เรียนรู้ผ่านการฝึกปฏิบัติและการฟังบรรยายความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ จากวิทยากร นิสิตสามารถพัฒนาคุณลักษณะเฉพาะตัวในด้านต่าง ๆ ของตนเองในการเป็นผู้ประกาศและพิธีกรได้ แสดงให้เห็นว่า แนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนให้ได้ปฏิบัติจริง สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เชิงลึก และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในบริบทของการเป็นพิธีกรที่ดีด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพและการวางตัว การใช้เสียงและภาษา การดำเนินรายการและเนื้อหา และปฏิภาณไหวพริบ สอดคล้องกับวัชรินทร์ ทวีโชติ (2566) ที่กล่าวว่า คุณลักษณะของพิธีกรรายการประเภทฮาร์ดทอล์ก ต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ เตรียมข้อมูลก่อนการสัมภาษณ์เสมอ มีความเชื่อมั่นในตนเองและมีไหวพริบ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ มีทักษะการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ และ มีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ และยังสอดคล้องกับอาทิตยา ทรัพย์สินวิวัฒน์ (2554) ที่พบว่าคุณสมบัติพิธีกรรายการสนทนาบันเทิงที่ต้องมี คือ ทักษะทางการสื่อสารที่ดี โดยเฉพาะการสื่อสารระหว่างผู้ดำเนินรายการและแขกรับเชิญ บุคลิกภาพที่ดี ใช้ น้ำเสียงลีลา การดำเนินรายการที่เหมาะสมกับรูปแบบรายการ มีความตั้งใจจริงและมีไหวพริบปฏิภาณในการแก้ปัญหาสถานการณ์เฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี

3. การศึกษาความพึงพอใจของผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายต่อคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ

ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายต่อคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ พบว่า ผู้นำนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการพัฒนาคู่มือ

การเป็นพิธีกรมืออาชีพในภาพรวมอยู่ในระดับ “มากที่สุด” โดยมี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.43 แสดงให้เห็นว่าคู่มือและรูปแบบการพัฒนาที่คณะผู้วิจัยออกแบบนั้น มีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านเนื้อหา รูปแบบ และการนำไปใช้จริง โดยเฉพาะประเด็นที่มีความพึงพอใจสูงสุดคือ การมีตัวอย่างบทพูดที่ชัดเจนและสามารถนำเทคนิคไปใช้ทำงานจริงได้ทันที แสดงให้เห็นว่าผู้นำนักศึกษาให้ความสำคัญกับเนื้อหาที่เป็นรูปธรรม เข้าใจง่าย และสามารถประยุกต์ใช้ได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของการพัฒนาทักษะด้านการเป็นพิธีกรที่ต้องอาศัยตัวอย่างการฝึกฝน และการปฏิบัติจริง นอกจากนี้ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ค่อนข้างต่ำในทุกประเด็น (0.37–0.43) แสดงให้เห็นว่าผู้นำนักศึกษามีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือมีความพึงพอใจในระดับสูงอย่างสม่ำเสมอ แสดงให้เห็นถึงความน่าเชื่อถือของผลการประเมิน การพัฒนาคู่มือที่เน้นการฝึกปฏิบัติจริง ควบคู่กับการมีตัวอย่างที่ชัดเจนและสามารถนำไปใช้ได้ทันที เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจสูง และส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับชลิตา มิ่งขวัญ (2563) ที่พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้จากการปฏิบัติการในชั้นเรียน ผลเฉลี่ยรวม อยู่ในระดับมาก กิจกรรมการเรียนการสอนก่อให้เกิดความเข้าใจได้ง่าย เนื่องจากได้ทดลองปฏิบัติจริง มีการอธิบายขั้นตอน และสื่อการสอนที่ชัดเจน และสอดคล้องกับธงรบ ชุนสงคราม และคณะ (2563) ที่พบว่านักเรียนวงโยธวาทิตโรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ มีความพึงพอใจโดยภาพรวมต่อรูปแบบการฝึกปฏิบัติเครื่องลม ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับความพึงพอใจมาก เนื่องจากรูปแบบการฝึกปฏิบัติช่วยให้นักเรียนมีความขยัน มีความรับผิดชอบ มีความสมัครสมานสามัคคีในหมู่คณะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรนำคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพไปใช้ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น วิชาการพูดในที่ชุมชน หรือกิจกรรมพัฒนาผู้นำนักศึกษา โดยเน้นการจัดกิจกรรมแบบ “ฝึกปฏิบัติจริง” ควบคู่กับการใช้คู่มือ เพื่อให้เกิดทักษะอย่างเป็นรูปธรรม
2. สามารถนำคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ รูปแบบการฝึกปฏิบัติไปใช้ในการอบรมผู้นำนักศึกษา ชมรม หรือองค์การนักศึกษา ที่หลากหลายขึ้น เพื่อเสริมสร้างทักษะการเป็นพิธีกรในงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะการใช้ “ตัวอย่างบทพูด” และ “เทคนิคที่นำไปใช้ได้ทันที” ซึ่งเป็นจุดเด่นของคู่มือ
3. ควรปรับเนื้อหา ภาษา และสถานการณ์ตัวอย่างให้เหมาะสมกับบริบทของผู้ใช้ เช่น ระดับการศึกษา ประเภทของงาน หรือวัฒนธรรมขององค์กร เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทดลองหรือเปรียบเทียบรูปแบบการฝึกปฏิบัติกับรูปแบบอื่น เช่น การเรียนรู้แบบบรรยาย การเรียนรู้แบบออนไลน์ หรือแบบผสมผสาน เพื่อหาวิธีที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในการพัฒนาทักษะการเป็นพิธีกร เพราะกลุ่มเป้าหมายแต่ละคนอาจเกิดการเรียนรู้ในแต่ละวิธีที่ต่างกัน
2. ควรประยุกต์ใช้การพัฒนาที่กลุ่มเป้าหมายได้มีการฝึกปฏิบัติทักษะการพูดในรูปแบบอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการเป็นพิธีกร เช่น การโต้วาที การพูดสุนทรพจน์ หรือ การพูดในสื่อสารมวลชนอื่น ๆ เป็นต้น
3. อาจพัฒนาคู่มือในรูปแบบสื่อดิจิทัล เพื่อศึกษาว่ารูปแบบสื่อที่ต่างกันส่งผลต่อการเรียนรู้และความพึงพอใจหรือไม่ อย่างไร
4. ควรขยายกลุ่มตัวอย่างให้หลากหลายมากขึ้น เช่น นักศึกษากลุ่มอื่น ๆ บุคลากรในหน่วยงาน หรือประชาชนทั่วไป เพื่อศึกษาผลการพัฒนาว่ามีความแตกต่างหรือไม่ อย่างไร

รายการอ้างอิง

- ชลิตา มิ่งขวัญ. (2563.) การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้จากการปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการออกแบบเว็บ สำหรับการฝึกอบรมออนไลน์ของนักศึกษาปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร. นครปฐม
- ทศนา แคมมณี. (2557). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 18). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงรบ ขุนสงคราม, ธนวุฒิ ตั้งสอนบุญ, วีระยุทธ์ พรหมดิราช, สมนัสชนก นาคแท้ และเชาวฤทธิ์ ชาคำไฮ. (2563). การพัฒนารูปแบบการฝึกปฏิบัติเครื่องลมของนักเรียนวงโยธวาทิต โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์. Journal of Humanities & Social Sciences (JHUSOC) ปีที่ 18 ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม) 2563. 23-41.
- ปนัดดา วงศ์ผู้ดี. (2550). พิธีกรคอร์สเร่งรัด. กรุงเทพฯ: วันว่าง.
- ปอรัรัมย์ ยอดเณร. (2564). การพัฒนาคุณลักษณะเฉพาะตัวของการเป็นพิธีกรและผู้ประกาศผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงจิตตปัญญา. Journal of Communication Arts Vol. 39 No. 2 May – August 2021. 44-55.
- ราชน อินทรวีรัตน์. (2554). พูดให้เป็น ไม่เห็นจะยาก (เทคนิคการพูดของนักพูดอัจฉริยะ). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์กันยาวิริ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554. กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์ จำกัด (มหาชน).
- วรวรรณ ศรีภักย์. (2560). พูดให้สัมฤทธิ์ผล: หลักการและศิลปะวิธี. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชรินทร์ ทวีโชติ. (2566). คุณลักษณะและเทคนิคการสัมภาษณ์ของพิธีกรรายการประเภทฮาร์ดทอล์กของไทย. (วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร
- วิรัช ลภิตินกุล. (2543). วาหนิเทศและวาทศิลป์ : หลักทฤษฎีและวิธีปฏิบัติยุคสหัสวรรษใหม่. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมชาติ กิจยรรยง. (2561). เทคนิคการพูด สำหรับพิธีกร โฆษก และนักพากย์ ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ: สมาร์ท ไไลฟ์.
- สมชาติ กิจยรรยง. (2555). ศิลปะการพูดสำหรับผู้้นำ. กรุงเทพฯ: เอ็กสเปอร์เน็ท.

สุทัศน์ คล้ายสุวรรณ. (2556). ภาษาไทยเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ. เชียงราย: เอกออบป์ปริ้นท์ เชียงราย.

อนุพงศ์ ดาววัลย์. (2556). ภาษาพิธีกร: ปฏิหารีย์สวยข้ามคืน. (รายงานการค้นคว้าอิสระ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. กรุงเทพมหานคร.

อาทิตยา ทรัพย์สินวิวัฒน์. (2554). กระบวนการคัดเลือกและคุณสมบัติพิธีกรรายการโทรทัศน์ รูปแบบสันทนาบันเทิง. (รายงานโครงการเฉพาะบุคคลวารสารศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ปทุมธานี.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

คำสั่งแต่งตั้งผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย

คำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
ที่ ๕๑๙๑/๒๕๖๘
เรื่อง แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เพื่อให้การดำเนินการวิจัยและการตรวจเครื่องมือเพื่อการทำวิจัย ของ อาจารย์ ดร.รุ่งโรจน์ ดันประดิษฐ์ อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เรื่อง "การพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘" เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ และคำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายที่ ๔๗๓๖/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ จึงแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย ดังต่อไปนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.วรวรรณ ศรียากัย
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ คล้ายสุวรรณ
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง อินทร์ไชย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๘

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ ด้วงนคร)
รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ภาพกิจกรรมการพัฒนาทักษะการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ

ภาพกิจกรรมการพัฒนาทักษะการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ

ภาพกิจกรรมการพัฒนาทักษะการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ

ประวัติคณะผู้วิจัย

ประวัติคณะผู้วิจัย (1)

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นายรุ่งโรจน์ ตันประดิษฐ์
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Mr. Rungroj Tonpradit
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 3570501242511
3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์
4. หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวก โปรแกรมวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย 57100
โทรศัพท์มือถือ 091-8525315 E-mail rungrawai@hotmail.com
5. ประวัติการศึกษา
ปริญญาเอก ปร.ด. (ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต) ภาษาไทย มหาวิทยาลัยพะเยา (2568)
ปริญญาโท ศศ.ม. (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต) การสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (2558)
ปริญญาตรี ศษ.บ. (ศึกษาศาสตรบัณฑิต) ภาษาไทย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2544)
6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ
การพูดในที่ประชุมชน หลักภาษาไทย การสอนภาษาไทยแก่นักศึกษาต่างชาติ
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ
 - 1) งานวิจัย เรื่อง การพัฒนาคู่มือมีคฤศเทศก์ท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างการท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชนตำบลป่าตึง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงรายโดยใช้องค์ความรู้ทางภาษา วัฒนธรรม และภูมิปัญญา
แหล่งทุน งบประมาณกองทุนสนับสนุนงานวิจัยเพื่อการพัฒนาประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561
สถานะโครงการ ผู้ร่วมวิจัย (เสร็จสิ้น)
 - 2) งานวิจัย เรื่อง ข้อบกพร่องในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาจีนจากมหาวิทยาลัยครูวี่ซี นอร์มอลที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
การเผยแพร่ พิษเนศวร์สาร ปีที่ 16 ฉบับที่ 2 (2020): กรกฎาคม-ธันวาคม 2563, หน้า 75-85.
แหล่งทุน งบประมาณกองทุนสนับสนุนงานวิจัยเพื่อการพัฒนาประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561
สถานะโครงการ ผู้ร่วมวิจัย (เสร็จสิ้น)

3) งานวิจัย เรื่อง ศึกษาพลวัตทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า ดอยผาหมี่ : การท่องเที่ยวชุมชนเชิงวัฒนธรรม

การเผยแพร่ วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ ปีที่ 14 ฉบับที่ 1 (2564) หน้า 29-48.

แหล่งทุน สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) งบประมาณปี พ.ศ. 2563

สถานะโครงการ ผู้ร่วมวิจัย (เสร็จสิ้น)

4) งานวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการพูดแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวของเยาวชนในชุมชนหมู่บ้านดอยช้าง ต.วาวี อ.แม่สรวย จ.เชียงราย

แหล่งทุน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย งบประมาณปี พ.ศ. 2563

สถานะโครงการ หัวหน้าโครงการวิจัย (เสร็จสิ้น)

5) งานวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์การเชื่อมโยงความในวรรณกรรมเรื่อง เด็กบ้านดอย ของมาลา คำจันทร์

การเผยแพร่ วารสารฟ้าเหนือ ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2565 หน้า 79-98.

แหล่งทุน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย งบประมาณปี พ.ศ. 2565

สถานะโครงการ หัวหน้าโครงการวิจัย (เสร็จสิ้น)

6) งานวิจัย เรื่อง การใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเด็สเพื่อพัฒนาทักษะการพูดในที่ชุมชนของนักศึกษาสาขาภาษาไทย ชั้นปีที่ 2 โปรแกรมวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

แหล่งทุน กองทุนสนับสนุนงานวิจัยเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2566

สถานะโครงการ หัวหน้าโครงการวิจัย (เสร็จสิ้น)

7) งานวิจัย เรื่อง การพัฒนาคู่มือการเป็นพิธีกรมืออาชีพ โดยใช้รูปแบบการฝึกปฏิบัติ : กรณีศึกษาผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

แหล่งทุน กองทุนสนับสนุนงานวิจัยเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2568

สถานะโครงการ หัวหน้าโครงการวิจัย (กำลังดำเนินการ)

8) งานวิจัยเรื่อง นวัตกรรมพัฒนาหลักสูตรการบ่มเพาะนักรุ่นเยาว์เพื่อเสริมทักษะการเล่าเรื่องนิทานพื้นบ้านเชียงรายในรูปแบบดิจิทัลด้วยแคนวาและการเสริมสร้างทักษะสองภาษา

แหล่งทุน กองทุนสนับสนุนงานวิจัยเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ปีงบประมาณ 2568

สถานะโครงการ ผู้ร่วมวิจัย (กำลังดำเนินการ)

9) งานวิจัยเรื่อง การพัฒนานวัตกรรมแหล่งเรียนรู้สามภาษาโดยใช้ AR จากเรื่องเล่าตำนาน
พื้นบ้านของจังหวัดเชียงราย เพื่อส่งเสริมการเป็นเมืองสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน
แหล่งทุน กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ปีงบประมาณ 2569
สถานะโครงการ ผู้ร่วมวิจัย (กำลังดำเนินการ)

ประวัติคณะผู้วิจัย (2)

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นางสาววิไลลักษณ์ วงค์ชัย
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Miss Wilailak Wongchai
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 35630100778836
3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์
4. หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวก คณะบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย 80 ม.9 ต.
บ้านดู่ อ.เมือง จ.เชียงราย 57100 มือถือ 087-3007159
E-mail wilailuxwong@gmail.com
5. ประวัติการศึกษา
ปริญญาโท บข.ม (การบัญชี) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (2559)
ปริญญาตรี บธ.บ (การบัญชี) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (2547)
6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ
การสอนบัญชีภาษี และการสอนวิจัยทางการบัญชี
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุ
สถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วม
วิจัยในแต่ละผลงานวิจัย
 - 1) งานวิจัย เรื่อง มโนชญ์ เทศอินทร์, นิรุทธิ์ ชัยโชค, วิไลลักษณ์ วงค์ชัย และพิชญาดา แก้วดี.
(2566). การพัฒนาและศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์เสื้อชนเผ่าอาข่า
ประยุกต์ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย.
การเผยแพร่ วารสารบัญชีปริทัศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 8(1), 47-58.
แหล่งทุน งบประมาณจากเงินรายได้ของคณะบัญชี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
สถานะโครงการ ผู้ร่วมวิจัย (เสร็จสิ้น)
 - 2) งานวิจัย เรื่อง บุคลากร กางก่าจัด, ชมพูนุช เมืองแสน, มนัสกร จักสมศักดิ์ และวิไลลักษณ์
วงศ์ชัย. (2563). ต้นทุน ผลตอบแทนและการพัฒนาตลาดผ้าปักด้วยมือชาติพันธุ์เมี่ยนใน
กลุ่มชุมชนวิสาหกิจบ้านใหม่พัฒนาตำบลยางฮอม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย.
การเผยแพร่ วารสารบัญชีปริทัศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 5(1), 73-89.

แหล่งทุน งบประมาณจากเงินรายได้ของคณะบัญชี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
 สถานะโครงการ ผู้ร่วมวิจัย (เสร็จสิ้น)

ประวัติคณะผู้วิจัย (3)

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นายเกรียงไกร กันทะนะ
 ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Mr. Kriangkrai Kantana
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 1579900152241
3. ตำแหน่งปัจจุบัน เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
4. หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวก คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เลขที่ 80 หมู่ 9 ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57100 โทรศัพท์ 08-1951-8441 E-Mail : em_kriangkrai@crru.ac.th
5. ประวัติการศึกษา
 ปริญญาตรี วท.บ (วิทยาศาสตร์บัณฑิต) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (2552)
6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ
 การพูดในที่ชุมชน กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมนักศึกษา งานพัฒนาคุณภาพนักศึกษา